

دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران

طرح درس: اصول و فنون پرستاری (تئوری و عملی)	مدرسین تئوری و عملی: خانمها تباری - رسولزاده - بزرگ نژاد - نوری - محمدی نژاد - داوودی - آقای دکتر پیروی
تعداد واحد: ۳ واحد نظری - ۱ واحد عملی	
پیشنیاز: ندارد	
گروه هدف: دانشجویان پرستاری	زمان کلاس: شنبه - یکشنبه (گروه ۴۹)
مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری	سه شنبه - چهارشنبه (پرديس ونک)
	تاریخ شروع: ۸۹/۱۱/۲۳

شرح درس:

این درس به عنوان درسی پایه ارائه می شود و هدف آن آماده سازی دانشجویان پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است و سعی بر آن است که دانشجوی پرستاری ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان بتواند در راستای ارتقاء، تامین و حفظ سلامت آن ها از تفکر خلاق در بکارگیری فرآیند پرستاری بهره جوید.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویی پرستاری با مفاهیم اساسی مرتبط با ارائه مراقبت به مددجویان در چارچوب فرآیند پرستاری و کسب توانایی های لازم به منظور اجرای روش های بالینی پرستاری با تکیه بر رعایت قوانین و مقررات و اخلاق حرفه ای.

اهداف ویژه تدریس نظری:

از دانشجویان انتظار می رود در پایان درس نظری بتوانند:

- ۱- مفهوم سلامت و بیماری را توضیح داده و فعالیت های مربوط به ارتقاء سلامتی و سطوح پیشگیری از بیماری را شرح دهد.
- ۲- با نیازهای اساسی انسان (ایمنی، تغذیه، دفع، خواب، استراحت - تسکین درد) را توضیح دهد.
- ۳- حرفه پرستاری و فعالیت های آن را بیان کند.
- ۴- فرآیند پرستاری (بررسی - اهداف.....) را توضیح و نمونه ای از آن را برنامه ریزی نمایند..
- ۵- اقدامات لازم برای کنترل عفونت را شرح دهید.
- ۶- مفهوم تعادل الکترولیت و مایعات را بیان کند.
- ۷- نیازهای بهداشتی اولیه بیمار را تشریح کند.
- ۸- حرکت و عوارض ناشی از بی حرکتی را توضیح دهد.
- ۹- محلولها و داروها و اصول صحیح دارو دادن را بشناسد.

- ۱۰- مراقبتهای عمومی قبل و پس از عمل جراحی را شرح دهد.
- ۱۱- ترخیص و انتقال و پذیرش بیماران را بیان کند.
- ۱۲- نحوه صحیح ثبت گزارش پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۳- شیوه های آموزش به مددجو و قوانین کلی آن را بیان کند.
- ۱۴- با برخی از احکام و مقررات و اخلاق پرستاری آشنا شوند.

تقویم درس اصول و مهارتهای نظری

مدرس	موضوع	جلسه / ۲ ساعت
خانمها: تباری رسول زاده بزرگ نژاد آقای دکتر پیروی	سلامت و بیماری	1
	موسسات بهداشتی پرستار و حرفه	2
	انسان و نیازهای اساسی	3
	خواب و استراحت	4
	مهارتهای بررسی بالینی	5
	فرآیند پرستاری	6
	فرآیند پرستاری	7
	گزارش نویسی	8
	کنترل علائم حیاتی	9
	کنترل علائم حیاتی	10
	نیازهای حرکتی	11
	بهداشت فردی	12
	نیاز به ایمنی	13
	نیاز به اکسیژن	14
	نیازهای تغذیه ای و اصول آن	15
	نیازهای دفعی مددجو	16

	نیاز به دفع ادرار	17
	آسایش و تسکین درد مددجو	18
	کنترل عفونت و گند زدایی	19
	روند التیام زخم و مراقبت ...	20
	تعادل مایعات و الکترولیت ها	21
	داروها و محاسبات آن	22
	ادامه داروها و محلول ها	23
	مراقبتهای قبل و بعد از عمل	24
	برقراری ارتباط و آموزش و یادگیری	25

روش تدریس: سخنرانی - بحث گروهی - پرسش و پاسخ

- مواد کمک آموزشی:** کتاب - فیلم - اسلاید - اورهد - تخته سفید - اینترنت - پاورپوینت
- فعالیتها و تکالیف دانشجو:** به منظور بهره گیری بهتر از درس انتظار می رود دانشجویان:
- اصطلاحات بکار گرفته در کتاب های مرجع را که قبل از هر فصل درس آمده مطالعه نمایند.
 - برای درک بهتر خلاصه پایانی هر بخش از کتاب های مرجع را مطالعه نمایند.
 - حضور فعال در کلاس و شرکت در بحث های گروهی کلاس با استناد بر مطالعات ،
 - انجام تکالیف محوله آموزشی

روش ارزشیابی دانشجو:

- نظری:** دو کوئیز در طول ترم ۳۰ درصد نمره
- آزمون پایان ترم ۶۵ درصد نمره
- حضور مرتب و فعال ۵ درصد نمره
- ۱۰۰ درصد

اهداف ویژه درس عملی

از دانشجویان انتظار می رود در پایان درس عملی بتوانند:

۱. اصول ایمنی بیمار را در هنگام انجام روش ها رعایت کنند.
۲. روشهای پیشگیری از انتقال عفونت را اجرا نمایند.
۳. وضعیت دادن و روش های جابجا کردن مددجو را با استفاده از مانکن انجام دهد.
۴. انواع تعویض تخت های لازم برای مددجویان را تمرین نماید.
۵. روشهای کمک به حفظ و نگهداری بهداشت اولیه مددجو را اجرا نماید.
۶. وسایل و اقدامات لازم را برای نیازهای تغذیه ای و دفعی مددجو (طبیعی و ساخته شده) را به اجرا درآورد.
۷. اقدامات درمانی بوسیله سرما و گرما را بکار بندند.
۸. علائم حیاتی را به روش درست بررسی و ثبت کنند.
۹. از زخمهای موجود در سطح بدن مددجو به روش صحیح و با رعایت تکنیک استریل مراقبت نمایند.
۱۰. دستورات داروهای خوراکی و تزریقی مددجویان را به روش درست اجرا کنند.
۱۱. مراقبتهای قبل و بعد از عمل جراحی را در مددجویان بکار بندند.
۱۲. تجویز اکسیژن به مددجو را به شیوه های مختلف اجرا نمایند.
۱۳. وسایل ساکشن (دهانی-بینی-تراکیاستومی) را آماده و به روش صحیح بکار برد.
۱۴. مراقبت از جسد را با توجه به رعایت نکات مذهبی و فرهنگی را تمرین نمایند.
۱۵. گزارش نویسی در هر یک از اقدامات تدریس شده به روش صحیح انجام دهند.
۱۶. از دست دادن، مرگ و فرآیند پرستاری از بیمار در حال احتضار و فوت شده را توضیح دهند.

روش تدریس: روشهای پرستاری بالینی به صورت نمایش عملی و شرح نکات لازم در کلاس مهارت های عملی فن پرستاری آموزش داده می شود.

مواد کمک آموزشی: مانکن - وسایل بیمارستانی - کتاب - فیلم - اسلاید - تخته سفید - اینترنت -
فعالیت های دانشجوی:

- شرکت و حضور فعال در کلاس مهارت های عملی پرستاری در ساعت مقرر
- پوشیدن لباس فرم تعیین شده
- پیروی از مقررات مخصوص اطاق پرآتیک
- مرور روش های تدریس شده قبلی در کلاس پیش از حضور در کلاس تمرین
- اجرای پروسیژرهای تدریس شده در ساعت های تمرین تحت نظارت استاد
- انجام تکالیف محوله آموزشی

روش ارزشیابی دانشجوی:

امتحان عملی: امتحان میان ترم (۸ هفته اول) ۳۵ درصد نمره

امتحان پایان ترم (۸ هفته دوم) ۵۰ درصد نمره

تکالیف عملی ۱۰ درصد نمره ← رسم منحنی علائم حیاتی ۴ درصد

نوشتن گزارش روزانه ۴ درصد

تکمیل یک برگه جذب و دفع ۲ درصد

حضور مرتب و فعال ۵ درصد

تقویم درس اصول و فنون عملی

مربی	موضوع	جلسه / ساعت	هفته
خانمها معماری تباری رسولزاده نوری محمدی نژاد	معرفی پراتیک و آشنایی با اهداف درس - شستن دست - معرفی واحد واحد مددجو و وسایل موجود در اتاق پراتیک	جلسه اول	۱
	(a) پوشیدن گان و ماسک و دستکش + تمرین (b) درست کردن تخت باز و بسته + تمرین	جلسه دوم	
	درست کردن تخت بعد از عمل و وسایل آن	جلسه سوم	۲
	(a) حرکت دادن بیمار در تخت (b) قرار دادن بیمار در وضعیت‌های مختلف + تمرین	جلسه چهارم	
	جابجایی بیمار از تخت به صندلی و برانکارد و انتقال بیمار + تمرین + استفاده از پتوی حمام	جلسه پنجم	۳
	درست کردن تخت پهلو به پهلو - (تخت با مددجو) درست کردن تخت از بالا به پایین + تمرین	جلسه ششم	
	(a) حمام در تخت (b) ماساژ پشت (c) نظافت پا و ناخن + تمرین	جلسه هفتم	۴ ب
	(a) شستن سر + (b) دهانشویه (بیمار معمولی و بیهوش) + مراقبت از سرآلوده (شپش)	جلسه هشتم	
	کنترل T، P، R و ثبت آن‌ها + تمرین	جلسه نهم	
	کنترل BP + تمرین	جلسه دهم	۵
	(a) حمام آب ولرم + (b) کمپرس سرد - (c) کمپرس گرم - (D) استفاده از کیسه گرم و سرد + تمرین	جلسه یازدهم	
	(a) غذا دادن از راه دهان (b) سنداژ معده (c) لاواژ (e) گاستروستومی	جلسه دوازدهم	۶
	Enema: و انواع آن Bowel /Recatal tube /Retention /Siphoning washout / طرز گرفتن نمونه مدفوع	جلسه سیزدهم	
	Enema: و انواع آن Bowel /Recatal tube /Retention /Siphoning washout / تمرین	جلسه چهاردهم	۷
	مراقبت از کلتومی + تمرین	جلسه پانزدهم	

مربی	موضوع	جلسه / ساعت	هفته
	شستشوی کلتومی + تمرین	جلسه شانزدهم	۸
	امتحان (۲روز)	۸-۱۲ / ۸-۱۲	امتحان
	شستن دست به روش استریل + پوشیدن دستکش استریل + تمرین + مراقبت از مددجوی ایزوله + تمرین	جلسه هفدهم	۹
	آماده کردن ترالی پانسمان - پانسمان ساده + تمرین	جلسه هجدهم	
	پانسمان با درن و بخیه - کوتاه کردن درن + تمرین	جلسه نوزدهم	
	کشیدن بخیه ها (انواع ...) + تمرین	جلسه بیستم	۱۰
	کمپرس استریل گرم + شستشوی زخم + تمرین	جلسه ۲۱	
	انواع بانداژ _ (سرودست و پا ...) + تمرین	جلسه ۲۲	۱۱
	نحوه تأمین اکسیژن از طریق (سند - انواع ماسک ها) + تمرین نمونه گیری از حلق و خلط (ووسایل مورد نیاز)	جلسه ۲۳	۱۲
	ساکشن راه‌های هوایی (دهان - بینی) + تمرین	جلسه ۲۴	
	ساکشن تراکیاستومی مراقبت از Tracheostomy	جلسه ۲۵	۱۳
	شستشوی پرینه - گرفتن نمونه ادرار استریل و M.S.U و 24H + تمرین	جلسه ۲۶	
	سوندفولی و نلاتون + تمرین	جلسه ۲۷	۱۴
	دارو درمانی: قطره (چشمی - بینی - گوش) + تمرین مخلوط کردن انسولین با استفاده از سرنگ	جلسه ۲۸	
	دارو درمانی: قطره (چشمی - بینی - گوش) + تمرین مخلوط کردن انسولین با استفاه از سرنگ	جلسه ۲۹	۱۵
	تزریقات عضلانی (انواع و روش) تزریقات زیرجلدی (انسولین - هپارین) - داخل جلدی + تمرین	جلسه ۳۰	
	تزریقات وریدی - معرفی (سرم ، ست های ماکروست، میکروست) ست خون، محاسبات دارویی	جلسه ۳۱	۱۶
	مراقبت از جسد + تمرین	جلسه ۳۲	
	امتحان (۲روز)	۸-۱۲ ۸-۱۲	امتحان

برنامه عملی (پراتیک) اصول و فنون مهارت‌های پرستاری نیمسال دوم ۹۰-۸۹ (پرديس ونک)

مدرسين	موضوع	جلسه (۴ ساعته)	هفته
خانمها نوری - محمدی نژاد- داوودی - آقای دکتر پیروی	کنترل عفونت	1	1
	سرما و گرما درمانی	2	
	پذیرش مددجو	3	2
	کنترل V/S	4	
	مراقبت از زخم	5	3
	مراقبت از زخم	6	
	نیاز به دفع ادرار	7	4
	نیاز به دفع ادرار	8	
	داروهای خوراکی	9	5
	داروهای تزریقی	10	
	داروهای تزریقی	11	6
	نیازهای تغذیه ای	12	
	نیازهای دفعی	13	7
	اکسیژن و ساکشن درمانی	14	
	اکسیژن و ساکشن درمانی	15	8
	داروهای وریدی	16	
	فعالیت و تغییر وضعیت مددجو	17	9
	فعالیت و تغییر وضعیت مددجو	18	
	بهداشت فردی و مراقبت از مددجو	19	10
	بهداشت فردی و مراقبت از مددجو	20	

منابع مطالعه :

- موسوی، ملیحه السادات و عالیخانی، مریم. روشهای پرستاری بالینی. تهران: انتشارات شهراب
- Craven, Ryth F. Hirnle, Constance J. Fundamentals of nursing. 3rd edition. Philadelphia: Lippincott.
- Delavne, Sue C. Ladner, Patricia K. Fundamentals of nursing. Delmer Publishers.
- Harkreader, Helen. Fundamentals of nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Kozier, B. et al. Fundamentals of nursing. edition. Pearson Prentice Hall.
- Potter, Patricia A. Perry, Ann G. Basic nursing. Philadelphia: W.B. Saunders Co.
- Taylor Catherine ,Potter Patricia A. Pery Am G Fundamont als of nursing, Second, Elsev

سایر منابع در جلسات درسی اعلام می گردد.